

Αναζητείται συμβιβασμός με την τρόικα

Η Αθήνα θα υποθετήσει επιπλέον σκληρά μέτρα 1 δισ. και οι εκπρόσωποι των δανειστών θα αποδεχθούν ορισμένα από όσα αμφισβητούν

Των **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ, ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Προς έναν συμβιβασμό που θα περιλαμβάνει νέα επώδυνα μέτρα οδηγούνται οικονομικό επιτελείο και τρόικα, προκειμένου να υπάρξει μια συμφωνία τουλάχιστον για τα μέτρα του 2013 στο Eurogroup της Δευτέρας. Σε αντίθετη περίπτωση, η Ευρωζώνη έχει προειδοποιήσει την κυβέρνηση ότι το θέμα της Ελλάδας δεν θα περιληφθεί στην ατζέντα της συνόδου κορυφής στις 18-19 Οκτωβρίου.

Ο συμβιβασμός επί του οποίου διεξάγονται από χθες οι διαπραγματεύσεις με την τρόικα προβλέπει τα εξής:

1. Εάν δεν κλείσει έως τη Δευτέρα το πακέτο των 13,5 δισ. ευρώ (η τρόικα εξακολουθεί να διατυπώνει επιφυλάξεις για μέτρα 3,5 δισ.

ευρώ), να υπάρξει τουλάχιστον συμφωνία για τα μέτρα του 2013.

2. Η τρόικα εκτιμούσε ότι για να μηδενιστεί το πρωτογενές έλλειμμα το 2013, απαιτούνταν μέτρα 9,2 δισ. ευρώ. Η ελληνική πλευρά στο προσχέδιο του προϋπολογισμού προέβλεπε ότι με μέτρα 7,8 δισ. ευρώ θα έφτανε σε πρωτογενές πλεόνασμα 1,1% του ΑΕΠ. Τις δύο πλευρές χώριζε τεράστια απόσταση, αλλά από χθες άρχισε σταδιακή προσέγγιση.

3. Η τρόικα φαίνεται να αποδέχεται ότι εάν η ελληνική πλευρά παρουσιάσει κάποιο σίγουρο μέτρο δημοσιονομικής απόδοσης της τάξης των 800 εκατ. - 1 δισ. ευρώ, θα δεχθεί να καλυφθεί το υπόλοιπο της διαφοράς (περί τα 500 εκατ.) με πιο «μαλακά» μέτρα, για τα οποία μέχρι σήμερα διατυπώνει επιφυλάξεις.

4. Τα μέτρα που εξετάζονται για να συμπληρώσουν τα 7,8 δισ. του προσχεδίου του προϋπολογισμού, εναλλακτικά, είναι: α. Η κατάργηση των δώρων στους συνταξιούχους του ΟΓΑ.

β. Η εξίσωση των εισφορών του ΙΚΑ για τους προ και μετά το 1993 ασφαλισμένους. Το συγκεκριμένο μέτρο περιλαμβάνεται στο συνολικό πακέτο των 13,5 δισ. αλλά σχεδιάζονταν να εφαρμοστεί από το 2014.

Και τα δύο μέτρα είναι σκληρά. Το μεν πρώτο θα πλήξει συνταξιούχους με πολύ χαμηλή σύνταξη, το δε δεύτερο θα μειώσει το καθαρό εισόδημα όλων των προ του 1993 ασφαλισμένων μισθωτών του ιδιωτικού τομέα και των απασχολούμενων στο Δημόσιο που είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ.

5. Ο υπουργός Οικονομικών Γ. Στουρνάρας θεωρεί ότι σε κάθε περίπτωση τα μέτρα που ζητεί η τρόικα είναι πολλά και με αυτά θα φτάσει το 2013 σε πρωτογενές πλεόνασμα 1,6% του ΑΕΠ τουλάχιστον. Ετσι, διεκδικεί τη δέσμευση των δανειστών ότι εάν το δημοσιονομικό αποτέλεσμα είναι καλύτερο των προβλέψεων της τρόικας, τότε δεν θα λάβει η Ελλάδα αντίστοιχο ποσό μέτρων το 2014.

Σήμερα, θα ακολουθήσει νέα συνάντηση του κ. Στουρνάρα με τους επικεφαλής της τρόικας, ενώ οι συσκέψεις θα συνεχιστούν μέχρι και τη Δευτέρα που θα συνεδριάσει το Eurogroup.

Εάν υπάρξει συμφωνία με την τρόικα τουλάχιστον για τα μέτρα του 2013, η ελληνική πλευρά προσδοκά σε μια θετική τοποθέτηση της τρόικας και του Eurogroup για την πρό-

δο και τις προσπάθειες της Ελλάδας. Επίσης, ελπίζει πως, υπό την προϋπόθεση ότι στο διάστημα μέχρι τη σύνοδο κορυφής θα έχει κλείσει το συνολικό πακέτο των 13,5 δισ. και θα έχουν ψηφιστεί τα μέτρα, θα πάρει το πρώτο φως για την επιμήκυνση.

Σε κάθε περίπτωση, το οικονομικό επιτελείο επιδιώκει μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου να υπάρξει τουλάχιστον μία συμφωνία για την εκταμίευση της επόμενης δόσης. Στα άλλα ανοικτά μέτωπα της διαπραγματεύσεως, περιλαμβάνονται οι διαφορετικές προβλέψεις για την ύφεση του 2013 (η τρόικα την υπολογίζει περί το 5% και η Ελλάδα κοντά στο 4%) και το στενό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που δεν έχουν γίνει μέχρι τώρα, παρά τα όσα προβλέπονται στο Μνημόνιο.

Μη βιώσιμο το χρέος, προς αναδιάρθρωση ή νέο πακέτο στήριξης

Στο συμπέρασμα ότι το ελληνικό χρέος δεν είναι βιώσιμο και ότι θα χρειαστεί μία νέα αναδιάρθρωσή του ή ένα νέο πακέτο στήριξης της Ελλάδας καταλήγει σειρά χθεσινών δημοσιευμάτων του ξένου Τύπου. Παράλληλα, εκτιμάται ότι η έκθεση της τρόικας για την Ελλάδα θα είναι έτοιμη σε 4 με 6 εβδομάδες. Δηλαδή, το αργότερο έως τα μέσα Νοεμβρίου.

Στο κύριο άρθρο της, η Wall Street Journal (WSJ) σημειώνει πως «δεδομένου ότι υπάρχει μηδενική διάθεση για έξοδο της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, φαι-

Σύμφωνα με πολλά διεθνή ΜΜΕ – Η έκθεση της τρόικας θα είναι έτοιμη τις επόμενες 4 έως 6 εβδομάδες, μετέδωσε το Reuters.

νεται ότι είναι αναπόφευκτο να υπάρξει είτε νέο πακέτο στήριξης είτε μία νέα αναδιάρθρωση του χρέους».

Καθοριστικός παράγοντας για τις εξελίξεις είναι η επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος στον προϋπολογισμό και όχι οι μεταρρυθμίσεις. Η εφημερίδα εξηγεί ότι «αν επιτευχθεί αυτός ο στόχος, τότε θα είναι ορόσημο στον δρόμο για δημοσιονομική λύτρωση της Ελλάδας» και «τότε θα έχει μεγαλύτερη ισχύ στις διαπραγματεύσεις για αναδιάρθρωση του χρέους που πλέον βρίσκεται στα χέρια των θεσμικών επενδυτών».

Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνει πως «οι Βρυξέλλες και η Φρανκφούρτη δηλώνουν ότι δεν θα ανεχθούν κάτι τέτοιο, αλλά ενδεχομένως να αποδειχθεί αδύνατη ανάγκη εάν η έξοδος της χώρας από την Ευρωζώνη εξακολουθεί να βρίσκεται επί τάπητος».

Κάθε βήμα που κάνει η Ελλάδα για να διορθώσει τα δημοσιονομικά της μοιάζει να δυσκολεύει ακόμα περισσότερο την εξίσωση του χρέους μακροπρόθεσμα, υποστηρίζει από την πλευρά του το Reuters, που αναφέρει ότι η έκθεση της τρόικας θα δημοσιοποιηθεί τις επόμενες 4 έως 6 εβδομάδες.

«Η αλήθεια είναι πως όλοι γνωρίζουν ότι η Ελλάδα χρειάζεται μία νέα αναδιάρθρωση του χρέους, αλλά κανείς δεν θέλει να το αναγνωρίσει αυτή τη στιγμή γιατί παραμένει ο αντίκτυπος της μετάστασης», ανέφερε στο πρακτορείο οικονομικών σύμβουλους. Ωστόσο, εκτιμάται πως η Ευρωζώνη θα καθυστερήσει όσο το δυνατόν περισσότερο μπορεί μία αναδιάρθρωση που θα πλήξει τον επίσημο τομέα.

Η γερμανική εφημερίδα Süddeutsche Zeitung σημειώνει χθες πως η έκθεση της τρόικας δεν είναι παρά ένα μεγάλο πολιτικό χαρτί και ότι «είναι καιρός Βερολίνο και Βρυξέλλες να πουν στους πολίτες ότι θέλουν να συνεχίσουν να βοηθούν την Αθήνα και να σταματήσουν να χρησιμοποιούν τη μη δημοκρατικά νομιμοποιημένη τρόικα σαν άλλοθι για τις πολιτικές τους αποφάσεις».

Η εφημερίδα Tagesspiegel του Βερολίνου επισημαίνει πως «τα νέα πακέτα βοήθειας προς την Ελλάδα δημιουργούν διαρκώς νέα χρέη» και «χωρίς ένα δεύτερο «κούρεμα» η χρεοκοπία είναι αναπόφευκτη και κατά συνέπεια αυτό θα σήμαινε πλήρη καταστροφή για τους δανειστές».

Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) να δεχτεί μία μετακύλιση των ληξένων των ελληνικών ομολόγων που κατέχει, το πρακτορείο ΜΝΙ υποστηρίζει πως μπορεί «προς το παρόν κάτι τέτοιο έχει απορριφθεί», αλλά «σε κλειστό κύκλο κάποια μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ το συζητούν».

Ο υπουργός Οικονομικών Κ. Γ. Στουρνάρας παραδέχθηκε χθες ότι «το κενό είναι αρκετά μεγάλο».

Προς υπαγωγή της Ελλάδας σε ευρύτερη ευρωπαϊκή λύση

Αξιοπίστεες πηγές από την Κομισιόν μετέφεραν χθες την πληροφορία πως στο περιθώριο σύσκεψης που είχαν οι επιτροπαι με τα μέλη της κυβέρνησης της Ιρλανδίας εκφράστηκε η πεποίθηση ότι η «συνολική» διευθέτηση του ελληνικού προβλήματος θα μετατεθεί πιθανότατα τον Νοέμβριο, καθώς η βούληση του Βερολίνου είναι το ζήτημα να συμπεριληφθεί σε μια ευρύτερη απόφαση που θα αφορά όχι μόνο τη χώρα μας, αλλά και την Ισπανία, την Κύπρο, ίσως και τη Σλοβενία.

Πάντα κατά τις ίδιες πηγές, σε αυτήν την εξέλιξη συνέβαλαν τρεις παράγοντες: Πρώτον, ότι

η κ. Μέρκελ φέρεται πλέον να επιθυμεί μια ευρύτερη ευρωπαϊκή λύση, γνωρίζοντας ότι τυχόν μεμονωμένη συζήτηση για την Ελλάδα (π.χ. για την επιμήκυνση) θα εκληφθεί στο εσωτερικό της χώρας της ως τρίτο πακέτο βοήθειας και θα προκαλέσει αντιδράσεις. Δεύτερον, διότι η ίδια η καγκελάριος διευνόησε στη Μαδρίτη ότι είναι ανέτοιμη επί του παρόντος να διαχειριστεί τυχόν αίτημα της Ισπανίας να ενταχθεί στον ευρωπαϊκό μηχανισμό χρηματοδότησης. Και τρίτον, διότι μια αναβολή στην υποβολή του συγκεκριμένου αιτήματος εξυπηρετεί και τον Ισπανό πρωθυπουργό Μα-

ριάνο Ραχόι, ο οποίος φέρεται να ζήτησε από τις Βρυξέλλες και το Βερολίνο το αίτημα της χώρας του να κατατεθεί στις αρχές Νοεμβρίου, προκειμένου να έχουν ολοκληρωθεί οι τοπικές εκλογές στις τρεις περιφέρειες της Ισπανίας. Είναι αξιοσημείωτο, τέλος, πως από τη συγκεκριμένη σύσκεψη προέκυψε και η πληροφορία ότι και η Κομισιόν έχει επεξεργαστεί σειρά εναλλακτικών λύσεων για την ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών και τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους σε μια προσπάθεια να συμβάλει στην επίλυση του ελληνικού ζητήματος, όταν αυτό τεθεί σε ανώτατο επίπεδο.

Μεγάλη πρόκληση για το ΔΝΤ η κλιμάκωση της οικονομικής κρίσης στην Ευρωζώνη

Της **LESLEY WROUGHTON, REUTERS**

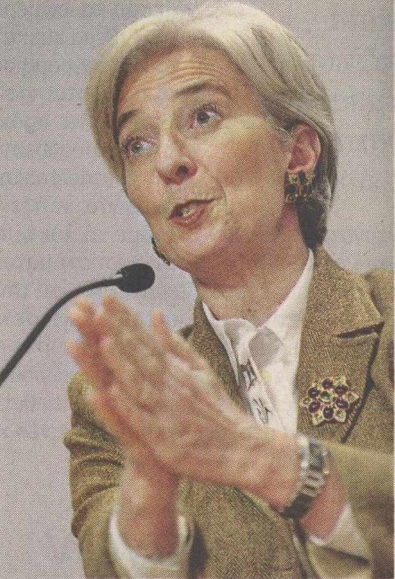
Η κρίση της Ευρωζώνης σπράχνει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σε νέα, και μερικές φορές, άβολη θέση. Ο διεθνής οργανισμός προετοιμάζεται να επιτηρήσει ορισμένες από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές οικονομίες πιθανότατα χωρίς το μεγαλύτερο όπλο του - τα χρήματα.

Το ΔΝΤ δεν έχει την οικονομική δύναμη να υποστηρίξει οικονομίες του μεγέθους της Ισπανίας ή της Ιταλίας από μόνο του, παρόλο που μπορεί να του ζητηθεί να επιτελέσει τον ρόλο επιτηρητή. Μπορεί, όμως, χωρίς να προσφέρει χρήματα να επιβάλει αυστηρούς όρους σε μια μεγάλη ευρωπαϊκή χώρα προκειμένου να επιφέρει αλλαγή και να διατηρήσει την αξιοπιστία του; «Μία δυσκολία για το ΔΝΤ είναι ότι στη διάρκεια των προηγούμενων δύο χρόνων, προκειμένου να διατηρηθεί η πολιτική βούληση για οικονομικές διασώσεις στην Ευρώπη, ήταν έτοιμο να κάνει πράγματα που ποτέ δεν θα δέχονταν αν εξαρτιόταν από το ίδιο», λέει ο Φρέντερικ Ερικόςον, διευθυντής του think tank ECIPRE στις Βρυξέλλες. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Μάριο Ντράγκι έχει δηλώσει ότι θα ζητήσει τη βοήθεια του ΔΝΤ προκειμένου να σχεδιάσει και να επιτηρήσει το πρόγραμμα για κράτη της Ευρωζώνης, τα οποία επιθυμούν να αγοράσει η ΕΚΤ ομόλογά τους προκειμένου να μειωθεί το κόστος δανεισμού τους.

Ο Ισπανός πρωθυπουργός Μαριάνο Ραχόι δήλωσε τον περασμένο μή-

να ότι δεν έχει αντίρρηση το ΔΝΤ να επιτηρεί το πρόγραμμα, ωστόσο επέμεινε ότι δεν επιθυμεί να υπάρξουν απαιτήσεις για νέα μέτρα λιτότητας. Θεωρείται ευρύτερα ότι η Ισπανία θα αποτελέσει τη βασική δοκιμή για το νέο σχέδιο διάσωσης της ΕΚΤ, ενώ ορισμένοι επενδυτές θεωρούν ότι μπορεί να ακολουθήσει η Ιταλία.

Μέχρι να ξεσπάσει η κρίση της Ευρωζώνης, τα περισσότερα προγράμματα διάσωσης του ΔΝΤ αφορούν αναδυόμενες οικονομίες στην Ασία και τη Λατινική Αμερική. Η ευρωπαϊκή κρίση αποτελεί πολύ μεγαλύτερη και δυνητικά πολύ καταστρεπτικότερη περίπτωση για την παγκόσμια οικονομία απ' οποιαδήποτε άλλη έχει χειριστεί στο παρελθόν το ΔΝΤ. Η ανεξάρτητη επιτήρηση από το ΔΝΤ προσφέρει στην Ευρώπη την αξιοπιστία που χρειάζεται προκειμένου να διαβεβαιώσει τους επενδυτές ότι λαμ-

Η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ.

Τα τρία σενάρια και το παράδειγμα της Αφρικής

Τρία πιθανά σενάρια προκύπτουν από συζητήσεις με αξιωματούχους σχετικά με το αν μεγαλύτερες ευρωπαϊκές χώρες στραφούν στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Και τα τρία, πάντως, προβλέπουν περιορισμένο ρόλο για το ταμείο. Σύμφωνα με το πρώτο σενάριο, το ΔΝΤ θα μπορούσε να επιβάλει μια συμφωνία αν και δεν θα παίζει ρόλο στον σχεδιασμό ή τη χρηματοδότησή της. Ωστόσο, αυτό το ενδεχόμενο θα μπορούσε να καταστήσει το ΔΝΤ υπεύθυνο

για ένα σχέδιο που έχει καταρτιστεί από άλλους και να το εκθέσει. Το δεύτερο προβλέπει ότι το ΔΝΤ θα διαπραγματευτεί τους όρους για μια συμφωνία οικονομικής διάσωσης και θα επιτηρήσει την εφαρμογή του προγράμματος, γεγονός που θα έπειθε τους επενδυτές για τη σοβαρότητά του. Ενα τρίτο σενάριο θα μπορούσε να περιλαμβάνει την παροχή ορισμένων χρημάτων από το ΔΝΤ, ενώ το ταμείο θα βοηθούσε στην κατάρτιση των ό-

ρων και στην επιτήρηση του προγράμματος, όπως έγινε στην περίπτωση της Ελλάδας, της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας. Η εμπλοκή του ΔΝΤ στην Αφρική ίσως προσφέρει ορισμένα στοιχεία για την προσέγγιση που ίσως ακολουθήσει. Το 2005 το ΔΝΤ ξεκίνησε ένα πρόγραμμα στο οποίο δεν προσέφερε χρήματα, ωστόσο οι εμπλεκόμενες χώρες ήθελαν την έγκρισή του προκειμένου να καθοριστούν τους επενδυτές και τις αγορές.

γάλες χώρες με πολιτική κουλτούρα, σύμφωνα με την οποία τα κυριαρχικά τους δικαιώματα δεν πρέπει να αμφισβητούνται από αξιωματούχους που χάνουν τη μύτη τους στις υποθέσεις τους», προσθέτει. Δεν έχει διαφύγει από την προσοχή κανενός ότι οι τρεις κυβερνήσεις που προσέφυγαν στο ΔΝΤ, πολύ σύντομα εκδιώχθηκαν από την εξουσία από τους ψηφοφόρους. Οι επόμενοι μήνες θα είναι κρίσιμοι για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της Ευρωζώνης. Οι σύνοδοι του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας που λαμβάνουν χώρα στο Τόκιο την επόμενη εβδομάδα θα έχουν ως αντικείμενο το αν η Ευρώπη ελέγχει την κρίση και τη περισσότερο πρέπει να γίνει.

Ανσυχία

Μέχρι σήμερα το ΔΝΤ λειτουργούσε μαζί με την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ΕΚΤ ως μέλος της τρόικας στην Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία. Ο ρόλος του ΔΝΤ στην επόμενη φάση της κρίσης της Ευρωζώνης δεν είναι τόσο σαφής και αποτελεί αντικείμενο εσωτερικής ανσυχίας. Οι ευρωπαϊκές χώρες είναι ορισμένα από τα μεγαλύτερα και με σημαντική επιρροή μέλη του Ταμείου και το να λέει κανείς την αλήθεια στην εξουσία μπορεί να αποδειχτεί πρόκληση. Η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ είπε την περασμένη εβδομάδα ότι το Ταμείο πρέπει να παραμείνει ένας ανεξάρτητος διαμεσολαβητής. «Δεν είμαστε αυτοί που θα λέμε “ναι” στους εταίρους της Ευρω-

ζώνης, ούτε είμαστε αυτοί που θα λέμε “ναι” στην ΕΚΤ και θα κάνουμε τη δουλειά μας όπως πρέπει να την κάνουμε», είπε. «Θα κάνουμε τη δουλειά μας με αυστηρότητα και σθένος, όπως κάναμε στο παρελθόν». Η Λαγκάρντ δεν ενεργεί μόνη της. Είναι υπόλογη σε 188 χώρες που θέλουν να διασφαλίσουν ότι δεν θα πληγεί η αξιοπιστία του ΔΝΤ και ότι δεν θα σπαταληθούν τα χρήματά του. Ο μεγαλύτερος μέτοχος του ΔΝΤ είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίες πιέζουν την Ευρώπη να αντιμετωπίσει την κρίση με ένα ισχυρότερο τείκος προστασίας. Με την επιρροή που διαθέτουν οι ΗΠΑ στο Ταμείο μπορούν να καθορίσουν τους όρους δανεισμού. Παρ' όλα αυτά το ΔΝΤ έχει δείξει ότι μπορεί να προσαρμόσει τον ρόλο του. Όταν η Ισπανία διαπραγματεύτηκε με την Ευρώπη τη διάσωση των τραπεζών της, ύψους 100 δισ. ευρώ, το ΔΝΤ ξεχωριστά ήρθε σε συμφωνία με τη Μαδρίτη σχετικά με ποιο τρόπο το Ταμείο θα μπορούσε να επιτηρήσει την εφαρμογή του σχεδίου προκειμένου να καθοσυνάσει τις αγορές. «Είμαστε πολύ κοντά σε μια πλήρως έκτασης συστημική κρίση στην Ευρωζώνη και είναι καθήκον του ΔΝΤ να διασφαλίσει ότι η κατάσταση θα σταθεροποιηθεί», εξηγεί ο Ντομνίκο Λομπάρντ από το Ινστιτούτο Brookings στην Ουάσινγκτον. «Οι συνθήκες υπό τις οποίες θα εμπλακεί το ΔΝΤ είναι εξαιρετικά αντίξοες και χωρίς προηγούμενο. Το ΔΝΤ θα βρεθεί στην καρδιά της ευρωπαϊκής μηχανής καθορισμού πολιτικής».

Τριμερής Ολάντ, Μόντι και Ραχόι αύριο στη Μάλτα

Συνάντηση με αντικείμενο την επεξεργασία σχεδίου για την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων της Ισπανίας θα έχουν ο Γάλλος πρόεδρος, Φρανσουά Ολάντ, με τον Ιταλό πρωθυπουργό, Μάριο Μόντι και τον Ισπανό ομόλογό του, Μαριάνο Ραχόι, όπως ανακοίνωσε η Ρώμη. Η συνάντηση θα γίνει στη Μάλτα στο περιθώριο συνόδου για τη Μεσόγειο.

Την ίδια στιγμή που οι Ευρωπαίοι ηγέτες προσπαθούν, για πολλοστή φορά, να συμφωνήσουν ένα σχέδιο αντιμετώπισης της κρίσης, δύο ερευνητές του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου υποστηρίζουν σε μελέτη τους ότι μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η γερμανική οικονομία επωφελέσθηκε σε μεγάλο βαθμό από τη σχέση της με την παγκόσμια οικονομία, αλλά υπάρχουν αρκετές αμφιβολίες κατά πόσο είναι ανάλογη η συμβολή της ιδίας της Γερμανίας στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας οικονομίας. Κινητήριος μοχλός της γερμανικής ανάπτυξης ήταν και είναι η εξαγωγική μηχανή της, αναφέρουν οι Φαμπιάν Μπόρνχορστ και Ασόκα Μόντι στη μελέτη τους «Δοκιμασίες της γερμανικής ανθεκτικότητας». Παρ' όλο που ο τομέας της μεταποίησης αποτελεί σταθερή πηγή ανάπτυξης για τη γερμανική οικονομία, η τελευταία εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την εξωτερική ζήτηση.

Αυξημένες προκλήσεις

Πλέον η γερμανική βιομηχανία αντιμετωπίζει αυξημένες προκλήσεις από τις αναδυόμενες οικονομίες της Ασίας και της ανατολικής και κεντρικής Ευρώπης. Επιπλέον, οι έντονες διακυμάνσεις της εξωτερικής ζήτησης προκαλούν αντίστοιχα έντονες διακυμάνσεις στο γερμανικό ΑΕΠ, γεγονός που με τη σειρά του ίσως να εξηγή σε μεγάλο βαθμό γιατί η ανάπτυξη της εσωτερικής ζήτησης, ιδιαίτερα της αύξησης της κατανάλωσης, παραμένει σε τόσο χαμηλά επίπεδα.

«Μελλοντικά, η ανάπτυξη μεγαλύτερης δυναμικής όσον αφορά την εσωτερική ζήτηση, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών, θα είναι θετική για τη Γερμανία και για την παγκόσμια οικονομία», εκτιμούν οι δύο οικονομολόγοι. Παρά την πρόοδο στην αγορά υπηρεσιών στα μέσα του '90, απαιτείται περαιτέρω ενίσχυση του συγκεκριμένου τομέα, ενώ η γήρανση του πληθυσμού θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με την είσοδο περισσότερων γυναικών στην αγορά εργασίας.

«Αν δεν υπάρξει τέτοια προσπάθεια, η ανάπτυξη της γερμανικής οικονομίας θα παραμείνει περιορισμένη και η Γερμανία θα τείνει να δημιουργεί πλεονάσματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, ενώ ο ρόλος της όσον αφορά την ενίσχυση της ανάπτυξης σε άλλες χώρες θα είναι περιορισμένος», καταλήγουν οι δύο οικονομολόγοι του ΔΝΤ σε μια καλυμμένη και με το γάντι κριτική της γερμανικής οικονομικής πολιτικής.

Πολιτική θύελλα με τη λίστα

Ερωτήματα μετά τις καταθέσεις των πρώην επικεφαλής του ΣΔΟΕ στην Επιτροπή Θεσμών της Βουλής

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**

Πολιτική θύελλα που θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα του κυβερνητικού συνασπισμού προκαλούν οι χθεσινές καταθέσεις των πρώην επικεφαλής του ΣΔΟΕ στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Προκύπτει ότι οι δύο πρώην ειδικοί γραμματείς του ΣΔΟΕ που κατέθεσαν χθες άφησαν αιχμές εναντίον των δύο πρώην υπουργών Οικονομικών, συγκεκριμένα ο κ. Ι. Διωτνης κατά του κ. Ευ. Βενιζέλου και ο κ. Γ. Καπελέρης κατά του κ. Γ. Παπακωνσταντίνου. Το γεγονός αυτό προκαλεί ευρύτερες πολιτικές παρενέργειες, καθώς το ΠΑΣΟΚ είναι ένας από τους βασικούς εταίρους της κυβέρνησης.

Συγκεκριμένα, ο κ. Διωτνης και Καπελέρης αποδίδουν απροθυμία, έλλειψη πολιτικής βούλησης ή κυβερνητικού σχεδιασμού από πλευράς των κ. Ευ. Βενιζέλου και Γ. Παπακωνσταντίνου αναφορικά με τη διερεύνηση της «λίστας Λαγκάρντ». Μία λίστα η οποία, όπως ξεκαθάρισαν, δεν αφορούσε πε-

ριπτώσεις καταθέσεων Ελλήνων σε ελβετική τράπεζα κατά την πρόσφατη περίοδο της μεγάλης δημοσιονομικής κρίσης, αλλά την εποχή της δεκαετίας του 1990! Από την ακρόαση των δύο πρώην ειδικών γραμματέων του ΣΔΟΕ στην Επιτροπή Θεσμών της Βουλής, πάντως, αναδείχθηκαν και «κενά» ως προς τη «χρήση» που οι ίδιοι έκαναν στο υλικό που τους δόθηκε, με τον κ. Καπελέρη να διευκρινίζει ότι δεν έγινε ποτέ δε-

κτες της πλήρους λίστας. «Τον Ιούλιο του 2010 ο κ. Παπακωνσταντίνου μου έδωσε ένα αρχείο. Ήταν λίγο πριν αλλάξει υπουργείο. Και μου το έδωσε άτυπα, χωρίς συνοδευτικό έγγραφο ή πρωτόκολλο», άρχισε να περιγράφει ο κ. Διωτνης. Στην αρχή παρατήρησε: «Μου το έδωσε προφανώς για να γίνει έλεγχος. Αλλιώς, τι νόημα θα είχε να μου το δώσει»; Αργότερα, απαντώντας σε επίμονες ερωτήσεις, αφού συμπλήρωσε ότι «δεν

μου είπε ρητά ο κ. Παπακωνσταντίνου να κάνω έρευνα», πρόσθεσε: «Νομίζω πως μου είπε ότι μου ήρθε με συνδρομή μυστικών υπηρεσιών, άρα δεν ήταν παραδεκτό αποδεικτικό στοιχείο. Δεν μου είπε για Λαγκάρντ». Συνεργάτες του κ. Παπακωνσταντίνου σχολίαζαν την κατάθεση του κ. Καπελέρη, λέγοντας ότι ο πρώην επικεφαλής του ΣΔΟΕ δεν πήρε ηλεκτρονικά στοιχεία, αλλά τα 10 κυριότερα ονόματα που υπήρ-

χαν στη λίστα προκειμένου να τα διερευνήσει.

Ο κ. Διωτνης ανέφερε ότι άνοιξε το αρχείο και είδε το περιεχόμενο. Συνέχισε: «Μετά το παρέδωσα στον κ. Βενιζέλο. Ατύπως το παρέλαβα, ατύπως το παρέδωσα. Αν μου ζητούσε να κάνω έρευνα, θα το έκανα». Αξιοσημείωτο είναι πως είπε ότι ανέφερε στον κ. Βενιζέλο και σε επόμενη συνάντησή τους το θέμα με το επίμαχο υλικό, για να δεχτεί την ακόλουθη απάντηση από τον τότε υπουργό Οικονομικών - η φράση όπως ακριβώς την περιέγραψε: «Μου είπε “Α, ναι, εκείνα εκεί, που είναι έτσι...»». Για το ίδιο ζήτημα, η περιγραφή Καπελέρη έχει ως ακολούθως: «Τέλη 2010 ή αρχές 2011, δεν ενθυμούμαι, μου παραδόθηκαν ατύπως ονόματα από τον τότε υπουργό κ. Παπακωνσταντίνου, για να κάνω έρευνα. Να διερευνηθεί το προφίλ τους. Μεταξύ αυτού του μικρού αριθμού ονομάτων κανένα πολιτικό πρόσωπο δεν υπήρχε. Αλλά ούτε και “επώνυμος” οικονομικός παράγοντας της τελευταίας 20ετίας.

Χωρίς τεκμηρίωση οι καταγγελίες κατά Μείμαράκη

«Απαλλακτικό» χαρακτήρα για τον νυν πρόεδρο της Βουλής, καθώς και για τους κ. Γ. Βουλγαράκη και Μ. Λιάπη, αναφορικά με την υπόθεση Κορούζου, όπως επίσης και σχεδόν για το σύνολο του ενεργηία πολιτικού κόμμου, είχαν τα όσα είπαν χθες στην Επιτροπή Θεσμών της Βουλής οι κ. Ι. Διωτνης και Γ. Καπελέρης. «Την περασμένη άνοιξη ζήτησαν να με δουν οι αντίδοκι της υπόθεσης Κορού-

ζου. Τους δέχθηκαν, όπως δέχομαι όλους» σημείωσε ο κ. Διωτνης, και πρόσθεσε: «Για πολιτικό δεν μου ανέφεραν οτιδήποτε». Μωρίτερα, στην ίδια υπόθεση αναφέρθηκε και ο κ. Καπελέρης - προκάτοχος του κ. Διωτη: «Τον Ιούλιο του 2010 διερευνήθηκε η καταγγελία Λιβανού ως προς τη φορολογική της διάσταση. Σε τέσσερις μήνες βεβαιώθηκαν πρόστιμα στις εφορίες», είπε. Σε άλλη αποστορή

της ομιλίας του υπογράμμισε: «Κατά τη διάρκεια της θητείας μου, απ’ όσο θυμάμαι, έλεγχοι σχετικά με πολιτικά πρόσωπα (εν ενεργεία βουλευτές) δεν υπήρχαν. Είμαι σαφής. Για πρώην πολιτικό πρόσωπα, ναι. Το γνωρίζετε». Ο κ. Διωτνης μίλησε για μεμονωμένες υποθέσεις ερευνών για εν ενεργεία πολιτικούς, σημειώνοντας πως δεν είναι ιδιαίτερης σοβαρότητας.

Μνημόματα με αποδέκτες νυν και πρώην στελέχη του ΠΑΣΟΚ έστειλε χθες ο κ. Ευ. Βενιζέλος.

Σφοδρή αντιπαράθεση μεταξύ του ΣΥΡΙΖΑ και της Ιπποκράτους

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Σφοδρή αντιπαράθεση μεταξύ της Ιπποκράτους και του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και σοβαρούς κλυδωνισμούς στο εσωτερικό της τρικομματικής κυβέρνησης προκαλεί ο χειρισμός του κ. Ευ. Βενιζέλου σχετικά με τη «λίστα Λαγκάρντ».

Την ίδια στιγμή που το Μαξίμου απέφευγε να λάβει σαφή θέση και οι συνεργάτες του πρωθυπουργού αρκούσαν στο σχόλιο περί «ατυχούς χειρισμού», βουλευτές της Ν.Δ., όπως ο Πρ. Παυλιόπουλος, έβγαλλαν κατά του κ. Βενιζέλου, ενώ η ήδη προβληματική σχέση μεταξύ ΠΛΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ δοκιμαζόταν εκ νέου. Στο πρωθυπουργικό επιτελείο είναι ορατός ο προβλη-

έναν μακρύ κατάλογο με 54.000 ονόματα Ελλήνων οι οποίοι απέστειλαν εμβάσματα άνω των 100.000 στο εξωτερικό. Τα συνολικά κεφάλαια που έφθγαν στο εξωτερικό την τριετία 2009 -2011 υπερβαίνουν τα 20 δισ. ευρώ. Στη ΔΗΜΑΡ το κλίμα είναι βαρύ για τον κ. Βενιζέλο και χθες ο κ. Φ. Κουβέλης δεν έκρυψε τη δυσφορία του. «Δεν είναι δυνατόν να βρίσκεται υπόθεση αντιμετώπισης της παραοικονομίας, της φοροδιαφυγής, της κάθε παρανομίας που έχει σχέση με τον χρηματισμό στο περιθώριο του πολιτικού ενδιαφέροντος, την ώρα που περιθωριοποιούνται μεγάλα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας», ανέφερε.

Πυρά από ΣΥΡΙΖΑ

Ιδιαίτερα επικριτική ήταν η αξιωματική αντιπολίτευση, αφηνοντας υπαινιγμούς όχι μόνον για αδιαφάνεια, αλλά και για σκοπιμότητα πίσω από τη διακράτηση της λίστας από τον κ. Βενιζέλο. Ιπποκράτους και Κουμουνδούρου αντιπλάξαν βαριές εκφράσεις. «Όπως κάποιοι ενοχλήθηκαν από το γεγονός ότι η παρέμβασή του δεν αφήνει να επικρατήσει η θεωρία ότι το υλικό αυτό “κάθηκε”» σημειώνων κύκλοι του ΠΑΣΟΚ, καταγγέλλοντας «ως πολιτική χυδαιότητα να υπαινίσσεται οι ΣΥΡΙΖΑ ότι μπορεί να έχουν χρησιμοποιηθεί, και μάλιστα προεκλογικά, στοιχεία για την άσκηση πιέσεων ή εκβιασμών». Άμεση ήταν η απάντηση της Κουμουνδούρου. «Χυδαίωση και θράσος δείχνει η προσπάθεια του ΠΑΣΟΚ και του κ. Βενιζέλου να ζητούν και τα ρέστα, αντί να δώσουν πειστικές εξηγήσεις και να απολογηθούν για τη συγκάλυψη της φοροδιαφυγής των μεγαλοκαταθετών της Ελβετίας, την ίδια στιγμή που έχουν γονατίσει την ελληνική κοινωνία». Παρέμβαση της δικαιοσύνης ζητήσε ο κ. Δημ. Παπαδημούλης.

Υπαινιγμούς ότι η λίστα έχει υποστεί επεξεργασία άφησε ο κοινός εκπρόσωπος των ΑΝΕΛ Τέρης Κουίκ, προτείνοντας να ζητηθεί νέο αντίγραφο από τη γαλλική κυβέρνηση, ενώ η Χρυσή Αυγή κατέθεσε μίνουση κατά των κ. Βενιζέλου και Παπακωνσταντίνου.

Ο υφυπουργός Οικονομικών ζήτησε από το ΣΔΟΕ να προχωρήσουν οι έλεγχοι Ελλήνων που απέστειλαν εμβάσματα άνω των 100.000 στο εξωτερικό.

ματισμός για την επιδείνωση του πολιτικού κλίματος και διατυπώνονται φόβοι ότι η «λίστα Λαγκάρντ» μπορεί να λειτουργήσει ως θρυαλλίδα για το ξόσπασμα κρίσης στο εσωτερικό της κυβέρνησης, ενώπιε της επώδυνης συμφωνίας με την τρόικα για το νέο πακέτο μέτρων. Και τούτο, διότι η συσσωρευθείσα φθορά στον κ. Βενιζέλο απελευθερώνει φυγόκεντρες δυνάμεις εντός ΠΑΣΟΚ, ενώ ενισχύει πολιτικά και τους «διαφονοούντες» στο εσωτερικό της ΔΗΜΑΡ σε μία περίοδο που αναζητείται η συναίνεση των τριών ηγετών για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων.

Σε μία προσπάθεια εξισορρόπησης των εντυπώσεων, ο υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Μαργαράς ζήτησε από το ΣΔΟΕ, καθώς και από τη διεύθυνση φορολογικών ελέγχων να προχωρήσουν ταχύτατα οι έλεγχοι σε

ριπτώσεις φοροδιαφυγής, ο αιντειαγγελίας του Αρείου Πάγου κ. Νικ. Παντελής καλεί σήμερα και θα έχει συνάντηση συνεργασίας με τον οικονομικό εισαγγελέα κ. Γρ. Πεπόνη, ο οποίος από ημέρες έχει παρέμβει, προκειμένου να εντοπιστεί η λίστα για την οποία δημοσιεύματα του Τύπου έκαναν λόγο μετ’ επιτάσεως, ότι δεν υπάρχει στο ΣΔΟΕ.

Κι ενώ η λίστα, ουσιαστικά ηλεκτρονικό αρχείο, τελικά έφθασε προχθές στα χέρια του κ. Πεπόνη από τον σημερινό επικεφαλής του ΣΔΟΕ κ. Στ. Στασινοπούλο, μετά την παράδοσή της στο Μέγαρο Μαξίμου από τον πρόεδρο

Συνάντηση με τον οικονομικό εισαγγελέα κ. Γρ. Πεπόνη θα έχει σήμερα ο αντεισαγγελέας του Α.Π. κ. Νικ. Παντελής.

του ΠΑΣΟΚ Ευ. Βενιζέλο, αρμόδιες δικαστικές πηγές σε υψηλότατο επίπεδο, με δηλώσεις τους στην «Κ», δεν αφήνουν αμφιβολίες για τις νομικές δυνατότητες που υπήρχαν για έρευνα από το ΣΔΟΕ των καταθετών της λίστας, επι-

καλούμενες τόσο την ισχύουσα νομοθεσία, ελληνικά και ευρωπαϊκά, όσο και τη νομολογία ανωτάτων δικαστηρίων, αλλά και την καθημερινή πρακτική των εισαγγελικών και διοικτικών αρχών.

Με βασικό επιχείρημα, ότι μπορεί πράγματι η λίστα να μην ήταν προϊόν διακρατικής νόμιμης συναλλαγής, δικαστικές πηγές δηλώναν, ότι οι εισαγγελικές αρχές και το ΣΔΟΕ μπορούν να ερευνήσουν το περιεχόμενο της, καθώς ξεκινούν έρευνες για περιπτώσεις φοροδιαφυγής και με βάση ανώνυμες καταγγελίες. Ξεκαθαρίζουν, μάλιστα ότι εκείνο που απαγορεύεται για τα προϊόντα

υποκλοπής, όπως η εν λόγω λίστα, είναι ότι δεν επιτρέπεται να αποτελέσουν αποδεικτικό στοιχείο εννοχιάς και προσθέτουν, πως το νομικό κώλυμα της μη νόμιμης απόκτησης της λίστας, αν ήταν ισχυρό, δεν θα έπρεπε ούτε να την αναζητά ημέρες τώρα ο κ. Πεπόνης και ούτε να τη δεχθούν τώρα οι δικαστικές αρχές.

Παράλληλα, σήμερα στην Εισαγγελία του Α.Π. προσκομίζεται από τον επικεφαλής του ΣΔΟΕ και η λίστα με τους πολιτικούς, σε μια προσπάθεια να υπάρξει πλήρης ενημέρωση της δικαιοσύνης για το ποιοι πολιτικοί -και γιατί- ερευνώνται και τι ακριβώς έχει γίνει.

«Επιχειρείται η διάλυση του ΠΑΣΟΚ»

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΩΣ**

Για «απόπειρα αποσταθεροποίησης της χώρας» και διάλυσης του ΠΑΣΟΚ, που «δεν θα περάσει», έκανε λόγο χθες το βράδυ ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, στην πρώτη δημόσια τοποθέτησή του περί την υπόθεση της περιώνυμης «λίστας Λαγκάρντ». Ο κ. Βενιζέλος, αναφερόμενος (ΜΕΓΑ) στην εμπλοκή του ίδιου στην υπόθεση διακίνησης του USB με τη λίστα των φοροφυγάδων, μίλησε για απόπειρα «διάλυσης του θεσμικού ιστού της χώρας», η οποία πιθανώς να έχει παρενέργειες στη σταθερότητα της.

Εν συνεχεία τόνισε πως «η παράταξη υφίσταται μια συντονισμένη επίθεση» και κάλεσε τους βουλευτές του ΠΑΣΟΚ «να κρατήσουν» και να βοηθήσουν τη χώρα. Η παραινέση αυτή δεν είναι τυχαία, καθώς στην Ιπποκράτους τα τελευταία 24ωρα ασκείται ασφυκτική πίεση από τους βουλευτές, πολλοί εκ των οποίων κρίνουν τους χειρισμούς του κ. Βενιζέλου στο θέμα της λίστας λαγθαομένων. Επί τούτου, ο κ. Βενιζέλος συγκάλεσε την Κ.Ο., η οποία θα συνεδριάσει σήμερα το μεσημέρι κεκλεισμένων των θυρών στην Ιπποκράτους. Στη χθεσινή τοποθέτησή του ο κ. Βενιζέλος έστειλε και κάποια μνημόνια με ευρύτερους αποδέκτες, κάνοντας λόγο για λίστες με ακίνητα στο Λονδίνο και άλλη στο Λικτενστάιν, καθώς και προς νυν και πρώην στελέχη του ΠΑΣΟΚ. «Αν κάποιοι δεν θέλουν να μετέχουν στη συλλογικήτά μας, λυπούμαι», είπε ο κ. Βενιζέλος και πρόσθεσε ότι κάποιοι «νομίζουν πως μπορούν να εξαγνιστούν επειδή είναι αειπάρθενοι», φράση η οποία ερμηνεύεται ως αιχμή τόσο για τον κ. Γ. Ραγκούση όσο και για υπουργούς της κυβέρνησης Παπανδρέου, όπως οι κ.κ. Χ. Καστανίδης και Λούκα Κασέλλη που χθες εξέδωσαν επικριτικές ανακοινώσεις για τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ.

Επί της υπόθεσης της λίστας, ο κ. Βενιζέλος άφησε εκ νέου αιχμές τόσο για τον πρώην επικεφαλής του ΣΔΟΕ Ι. Διώτη όσο και για τον Γ. Παπακωνσταντίνου. Αναφερόμενος, μάλιστα, στην αντίδρασή του τον Αύγουστο του 2011, όταν έμαθε από τον τότε επικεφαλής του ΣΔΟΕ για την ύπαρξη της λίστας, τόνισε: «Ο κ. Παπακωνσταντίνου είπε ότι την είχε στα χέρια του και έκανε αξιολόγηση για επτά μήνες και ο κ. Διωτνης άλλους δύο. Δεν είναι λογικό να θεωρώ ότι ύστερα από εννέα μήνες η ελληνική Πολιτεία είχε αντιλήσει ό,τι πληροφορία έπρεπε να ανταλλάσει;». Ο κ. Βενιζέλος άφησε επίσης αιχμές για διαρροές από «διοικητικούς και δικαστικούς κύκλους», που μάλιστα χαρακτήρισε «αδιανόητες». Ο κ. Βενιζέλος αρνήθηκε ότι έχει άνοιξει το έγγραφο που περιλαμβανόταν στο USB, προσθέτοντας μάλιστα ότι αυτό αποτελούσε τμήμα του αρχείου του, το οποίο και πήρε φεύγοντας από το υπουργείο Οικονομικών, όπως άλλωστε και το υπόλοιπο αρχείο του. Εξαπέλυσε επίσης επίθεση εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ, τον οποίο κατηγορήσε για «πολιτικά και ήθικα εκδηλώματα, καθώς λέει ότι έκανα εκλογές με αυτό το υλικό».

Συνολική κριτική από τον Σημίτη

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**

Συνολική κριτική στην οικονομική πολιτική που ακολουθείται στην Ελλάδα άσκησε ο κ. Κ. Σημίτης, σε ομιλία του στο ιστορικό Δημαρχείο στο Οσναμπρουκ της Γερμανίας, όπου ήταν επίσημος ομιλητής. Η εκδήλωση γίνεται κάθε χρόνο στην επέτειο της Ειρήνης της Βεστροφαλίας το 1648. Στην ομιλία του με τίτλο «Είμαστε όλοι εταίροι στην Ε.Ε.» ο κ. Σημίτης αναφέρθηκε στην κρίση της Ευρωζώνης και την ανάγκη αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών-μελών. Υποστήριξε ότι η υφιστάμενη ασυμμετρία είναι πολύ πιο σημαντικός λόγος για την υπερκρέσηση των κρατών του Νότου από τη διαχειριστική αδυναμία των κυβερνήσεών τους, ενώ απέρριψε την άποψη ότι η Ελλάδα δεν θα έπρεπε να μπει στην Ευρωζώνη, υποστηρίζοντας ότι αυτή δεν είναι κλειστή λέσχη, αλλά «κοινό σχέδιο προόδου».

Ο κ. Σημίτης υποστήριξε ότι το Μνημόνιο «σχεδιάστηκε χωρίς επαρκή προσπάσια και εφαρμόστηκε με τρόπο που επιδείνωσε την κρίση». Χαρακτήρισε τις αρχικές προβλέψεις του «μη ρεαλιστικές» και επέκρινε την έλλειψη ρυθμίσεων ώστε «να ισοσταθμιστούν οι υφεσιακές συνέπειες». Το αποτέλεσμα κατά τον κ. Σημίτη ήταν ότι ενώ η τρόικα προβέλλεπε αθροιστική ύφεση 8% στα πρώτα τρία χρόνια, στο σύνολό της θα φτάνει το 23% ως το 2012. «Μοιραίο πολιτικό λάθος» χαρακτήρισε το ότι «οι συντάκτες του Μνημονίου παρέλειψαν να συνδέσουν τους στόχους με τις πραγματικές εξελίξεις στην οικονομία» και στο πλαίσιο αυτή επέκρινε την επαναλαμβανόμενη δέσμευση της πολιτικής, πριν από την εκτιμώμενη κάθε δόσης, «σε νέα μέτρα για να επιτευχθούν οι εξωπραγματικοί στόχοι». Υποστήριξε ότι «έτσι δημιουργήθηκε η εντύπωση, ότι η τρόικα και η κυβέρνηση ακολουθούν αδιέξοδο δρόμο αδιαφορώντας για τις συνέπειες», κάτι που ενίσχυσε τις αντιδράσεις και το αντιευρωπαϊκό ρεύμα στην κοινή γνώμη. Αν και παραδέχεται σημαντικές καθυστερήσεις, επισημάει ότι διαφορετικά διπέρα αναταραχαικότητας, διοικητικές οργανώσης και παιδείας δεν αντιμετωπιζότανι με δημοσιονομική πειθαρχία. Χαρακτήρισε, μάλιστα, απαραίτητη μια οικονομική πολιτική που να στοχεύει με συνέπεια σε λύσεις που αντιμετωπίζουν τα προβλήματα της Ευρωζώνης στο σύνολό της. Κατά τον κ. Σημίτη, πάντως, οι πρωταγωνιστές της Ευρωζώνης δεν είναι ακόμα έτοιμοι για μια τέτοια πολιτική.

Στο «σημερινό ΠΑΣΟΚ έχουν επικρατήσει οι πρακτικές του κατεστημένου της μεταπολίτευσης», είπε ο Γ. Ραγκούσης.

Με αιχμές κατά του Ευ. Βενιζέλου – Για «παρνηκαμένο πολιτικό σύστημα» μίλησε ο Α. Λοβέρδος.

Όπως έλεγαν συνεργάτες του κ. Βενιζέλου, η δήλωση Ραγκούση δεν στρέφεται εναντίον του προέδρου του ΠΑΣΟΚ, αλλά ευθέως κατά της προσπάθειας ανασυγκρότησης του κόμματος, τη στιγμή μάλιστα που, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, γίνεται αντιληπτό ότι οι θέσεις περί επιμήκυνσης και πολιτικών δια-

ΑΠΕ ΜΠΕΤΣΙΛΙΑΣ/ΑΝΤΙΖΩΤΗΣ

Ο πρώην πρωθυπουργός Κ. Σημίτης.

Τόσο προς τη «συνταγή» της τρόικας όσο και προς τη στάση της ελληνικής πλευράς.